

PARTNERI
SRBIJA

PRAVNI **SKENER** +

ANALIZA JAVNIH NABAVKI MEDICINSKIH DOBARA U VREME KORONE

Preporuke Ministarstvu zdravlja

Proglašenje pandemije nastale virusom SARS-CoV-2 uticalo je na rast broja pacijenata u zdravstvenim ustanovama, odnosno na veći obim usluga u zdravstvenim ustanovama što se direktno odrazilo i na postupak javnih nabavki koje su sprovodile ustanove u okviru zdravstvenog sistema.

Organizacije Partneri Srbija i Pravni skener sprovele su istraživanje javnih nabavki dobara koje su važne za lečenje pacijenata zaraženih virusom SARS-CoV-2. Predmeti analiza su bili:

1. medicinski kiseonik,
2. RTG filmovi i pulsni oksimetri,
3. snabdevanje COVID-19 bolnice u Kruševcu,
4. vakcine protiv gripa i vakcine za obaveznu imunizaciju,
5. RTG aparati.

Analize su pokazale da ustanove nisu spremne da sprovedu postupke javnih nabavki od planiranja do izvršenja ugovora, te se pokazala potreba za većom ulogom Ministarstva zdravlja u koordinaciji zdravstvenih ustanova. S obzirom na nadležnosti Ministarstva zdravlja i njegovu ulogu u organizaciji zdravstvenog sistema, neophodno je da se unapredi komunikacija i koordinacija sa drugim institucijama koje imaju značaj za sprovođenje postupka javnih nabavki koji je definisan u Zakonu o javnim nabavkama (u daljem tekstu: ZJN).

Prilikom analiziranja javnih nabavki sprovedenih tokom pandemije COVID-19 i u vezi sa pandemijom, uočene su slabe tačke primene ZJN na koje je ukazano u izrađenim izveštajima. Naime, primena ZJN je tokom pandemije pokazala da je neophodno da se razmotre specifičnosti postupaka u cilju eliminisanja slabih tačaka prilikom primene propisa. Analize su pokazale da su za javne nabavke u zdravstvenom sektoru relevantne institucije: zdravstvene ustanove (domovi zdravlja, opšte bolnice, klinički centri i drugo), Republički fond za zdravstveno osiguranje (u daljem tekstu: RFZO), Agencija za lekove i medicinska sredstva (u daljem tekstu: ALIMS), Institut za javno zdravlje „Dr Milan Jovanović Batut“ (u daljem tekstu: Batut), a van zdravstvenog sistema Kancelarija za javne nabavke (u daljem tekstu: Kancelarija).

Uzimajući u obzir nadležnosti Ministarstva zdravlja i na osnovu utvrđenih slabih tačaka koje sprečavaju ekonomičnije i efikasnije sprovođenje javnih nabavki, definisali smo probleme u primeni ZJN koje bi trebalo rešiti. Kao organ uprave, Ministarstvo bi trebalo da unapredi koordinaciju rada navedenih institucija.

1

REPUBLIČKI FOND ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

- ▶ RFZO kao telo koje sprovodi centralizovane javne nabavke bi trebalo da ima dvosmernu komunikaciju sa svim institucijama u zdravstvenom sistemu radi definisanja planova javnih nabavki, ali i smanjenja učestalog menjanja planova;
- ▶ Analize javnih nabavki su pokazale da se okvirni sporazumi često menjaju, te je očigledno da bi planiranje i razmena informacija između institucija doprinela da se ova faza poboljša i da se smanji broj potpisanih aneksa. Isto važi i za ugovore o javnim nabavkama;
- ▶ Rezultati istraživanja potvrđuju zaključak da je konkurencija na veoma niskom nivou i da bi trebalo preduzeti mere koje bi uticale na povećanje konkurentnosti. Mali broj ponuda za jedno dobro je karakteristika kako za javne nabavke koje sprovode pojedinačne zdravstvene ustanove, tako i za centralizovane javne nabavke.

2

AGENCIJA ZA LEKOVE I MEDICINSKA SREDSTVA

- ▶ Unaprediti komunikaciju između ALIMS-a i naručilaca u zdravstvenom sistemu tako što će im ALIMS direktno dostaviti podatke o novim registrovanim dobrima u cilju efikasnijeg i ekonomičnijeg sprovođenja javnih nabavki;
- ▶ Unaprediti koordinaciju između ALIMS-a i naručilaca u zdravstvenom sistemu tako što će im ALIMS direktno dostaviti podatke o svim izmenama već registrovanih dobara u cilju sprečavanja obustavljanja postupka javne nabavke jer uslovi i tehničke specifikacije ne odgovaraju registrovanom dobru.

3

INSTITUT ZA JAVNO ZDRAVLJE „DR MILAN JOVANOVIĆ BATUT“

- ▶ Podaci o potrebama zdravstvenih ustanova bi trebalo da budu dostavljeni Batutu koji bi informacije blagovremeno dostavio RFZO-u kada se sprovodi centralizovana javna nabavka;
- ▶ Potrebe zdravstvenih ustanova su važne za definisanje planova, te bi svi podaci trebalo da budu jasni, precizni i objektivni;
- ▶ Definisanje količina dobara koja se nabavljaju je važno za svaki nivo zdravstvene zaštite, kao i za Ministarstvo zdravlja koje je nadležno za budžet zdravstvenog sektora.

4

KANCELARIJA ZA JAVNE NABAVKE

- ▶ Kancelarija je nadležna za primenu ZJN, te bi na osnovu člana 179 ZJN trebalo da sprovede kontinuirani monitoring/nadzor nad sprovođenjem propisa. Tokom pandemije, naručiocima je neophodna pomoć, odnosno saradnja sa Kancelarijom;
- ▶ Kancelarija bi trebalo da izradi poseban izveštaj o primeni propisa za vreme pandemije i da na taj način ukaže na sve osobine/specifičnosti postupka;
- ▶ Kancelarija bi trebalo da izvrši nadzor nad planovima javnih nabavki i zbog čestih izmena planova (postoje primeri gde je bilo i više od 20 izmena u toku jedne godine). Pored česte izmene planova, koja predstavlja problem u sprovođenju postupaka javnih nabavki, veliki problem predstavlja i podela jedne linije u planu javnih nabavki na više linija za isti predmet javne nabavke;
- ▶ Analiza javnih nabavki je pokazala da su se u većem broju sprovodili pregovarački postupci bez objavljivanja javnog poziva koristeći izuzetke kada nije potrebno pozitivno mišljenje Kancelarije o sprovođenju te vrste postupka. Zbog navedene specifičnosti bi trebalo izvršiti nadzor nad ovom vrstom postupka i objaviti izveštaj o njihovoj opravdanosti, kao i predložiti da Kancelarija učini dostupnim mišljenja za postupke u kojima se mišljenja Kancelarije zahtevaju.